

Komisija za zdravstveno in socialno varstvo

Ljubljana, 6. 10. 2023

Zapisnik 1. konstitutivne seje Komisije za zdravstveno in socialno varstvo, ponedeljek, 2. 10. 2023 na ZDUS

Prisotni člani: Jože Veternik, Andrejka Fricelj, Vijola Bertalanič, Roman Cvetko, Marjeta Šibav, Rosvita Svenšek.

Opravičeno odsotni: Boris Pogačar.

Prisotni drugi vabljeni: Zdenka Jan, predsednica ZDUS, Stanko Kranvogel, podpredsednik ZDUS, Željko Kljajić, podpredsednik ZDUS, Črt Kanoni, urednik revije ZDUSPlus in odnosi z javnostmi, Nika Antolašič, tajnik ZDUS (AD 3).

Predsednica ZDUS pozdravi prisotne, sledi kratka predstavitev članov komisije.

AD 1 Ugotovitev sklepčnosti in potrditev dnevnega reda

Sklep št. 1: Ugotovljena je sklepčnost in potrjen predlagan dneni red:

- 1) Ugotovitev sklepčnosti in potrditev dnevnega reda (Zdenka Jan)
- 2) Konstituiranje in izvolitev predsednika/ce in podpredsednika/ce (Zdenka Jan)
- 3) Seznanitev s podlagami za delo (Nika Antolašič)
- 4) Seznanitev s poročilom komisije za leto 2022 in načrtom dela za leto 2023 (Rosvita Svenšek)
- 5) Usmeritve zdravstvene politike za leto 2024 in 2025 – smernice – gradivo Ministrstva za zdravje (Stanko Kranvogel, Rosvita Svenšek in novoizvoljeni/a predsednik/ca)
- 6) Družboslovni vidiki zdravstvene reforme – gradivo Gojka Staniča (Stanko Kranvogel, Rosvita Svenšek in novoizvoljeni/a predsednik/ca)
- 7) Stališče do preoblikovanja Vzajemne zavarovalnice, d.v.z. (Stanko Kranvogel, Rosvita Svenšek in novoizvoljeni/a predsednik/ca)
- 8) Razno

Ad 2 Konstituiranje in izvolitev predsednika/ce in podpredsednika/ce

Predsednica ZDUS predlaga za predsednico komisije Rosvito Svenšek ter za podpredsednico komisije Vijolo Bertalanič.

Rosvita Svenšek uvodoma predlaga, da se komisijo razširi še za enega člana, predlaga Milojko Kolar.

Željko Kljajić predlaga da se go. Kolar še pred sprejetjem v komisijo vabi na morebitne seje komisije.

Sklep št. 2: Za predsednico komisije se potrди mag. Rosvito Svenšek, za podpredsednico komisije se potrди Vijolo Bertalanič.

Sklep št. 3: Predsednica komisije pripravi predlog za sprejetje še enega člana/članico v Komisijo za zdravstveno in socialno varstvo.

Ad 3 Seznanitev s podlagami za delo

Z gradivom so se člani seznanili predhodno, prejeli so ga skupaj z vabilom.

Nika Antolašić je predstavila podlage za delo komisije, ki so:

- Statut ZDUS
- Poslovnik o delu organov in delovnih teles ZDUS
- Pravilnik o prostovoljskem delu
- Pravilnik o zavarovanju osebnih podatkov ZDUS
- Etični kodeks organiziranega prostovoljstva

Za prostovoljce je tudi sklenjeno nezgodno zavarovanje z zavarovalnico Triglav.

Sklep št. 4: Člani se seznanijo s podlagami za delo.

Ad 4 Seznanitev s poročilom komisije za leto 2022 in načrtom dela za leto 2023

Poročilo komisije za leto 2022 in načrt dela za leto 2023 so prisotni prejeli skupaj z vabilom.

Poročilo komisije je predstavila predsednica komisije, ki pove, da je ZDUS uspela z zahtevo na Ministrstvo za zdravje, da morajo biti telefoni v ambulantah izbranih osebnih zdravnikov (primarni nivo) odprti za paciente ves ordinacijski čas in ne samo 2 uri na dan, nato pa vklopljena samo avtomatska tajnica, kot je to določal Pravilnik o naročanju in upravljanju čakalnih seznamov ter najdaljših dopustnih čakalnih dobah.

ZDUS je zagotovo med najbolj zainteresiranimi, da se zagotavljanje storitev dolgotrajne oskrbe sistemsko čimprej ustrezno uredi. Pri tem želi sodelovati po načelu »Nič o nas brez nas«. Zato so bila podana pričakovanja ZDUS glede prenove Zakona o dolgotrajni oskrbi.

Zahteva ZDUS je bila tudi, da se v ZDO vključi prostovoljce iz programa ZDUS »Starejši za Starejše«.

Člani KZSV so oblikovali tudi stališča k Zakonu o nujnih ukrepih za zagotovitev stabilnosti zdravstvenega sistema (EPA 0179-IX).

- Spremljanje uvajanja digitalizacije v zdravstvu (e-zdravje) in opozarjanje na ohranitev možnosti osebnega stika ali stika po telefonu
- Sodelovanje z organi ZDUS in povezovanje z drugimi komisijami ZDUS ter povezovanje z drugimi institucijami in NVO.

Sklep št. 5: Člani se seznanijo s poročilom za leto 2022 in načrtom dela za leto 2023.

Sklep št. 6: Komisija v prvo točko program dela vključi tudi spremljanje razmer in predpisov na področju osebne asistencije in skrb za enakopravno obravnavo starejših.

Ad 5 Usmeritve zdravstvene politike za leto 2024 in 2025 – smernice – gradivo Ministrstva za zdravje

Gradivo so člani in prisotni prejeli skupaj z vabilom.

V skladu z zakonom o nujnih ukrepih za zagotovitev stabilnosti zdravstvenega sistema je MZ pripravilo Smernice zdravstvene politike za leto 2024 in 2025, ki so podlaga za pripravo predloga programa storitev obveznega zdravstvenega zavarovanja (OZZ), opredelitev zmogljivosti, potrebnih za njegovo izvajanje in določitev obsega sredstev za obe leti. ZZZS na tej podlagi nato pripravi gradivo za pogajanja z izvajalci zdravstvenih storitev, to je Splošni dogovor, ki je podlaga za sklepanje pogodb med ZZZS in izvajalci zdravstvenih storitev. Če Splošni dogovor ni sprejet do konca leta, MZ skladno z navedenim interventnim zakonom sam izda Uredbo, ki je nujna zaveza pri sklepanju pogodb med ZZZS in izvajalci zdravstvenih storitev.

Sklep št. 7: Člani se seznanijo z usmeritvami zdravstvene politike za leto 2024 in 2025 .

Ad 6 Družboslovni vidiki zdravstvene reforme

Gradivo so člani in prisotni prejeli skupaj z vabilom.

Iz razprave izhaja, da je gradivo ni konsistentno, trditve so si med seboj v nasprotju oziroma kontradiktorne, kar ni prava podlaga za nadaljnje delo. Bistveno bolj konsistentni sta gradivi ZDUS:

- Dolgoročna reforma zdravstva (dr. Marjan Česen), ki natančno prikaže o čem se je v državi potrebno dogovoriti, da se reforma nato lahko napiše;
- Izhodišča za strategijo razvoja sistema zdravstvenega varstva (mag. Martin Toth, dr. dent. med.)

Člani komisije predlagajo, da pošljemo obe knjižici avtorju gradiva in MZ.

V KZSV so oblikovali tudi zahteve upokojencev v zvezi z novim koalicijskim dogovorom, med drugim tudi:

Zahtevamo vključenost civilne družbe oziroma nevladnih organizacij (tudi ZDUS, ki je ena največjih) v procese odločanj pri sprejemanju odločitev in oblikovanju socialnih, zdravstvenih in drugih politik. Kot enakopravni člani te družbe tudi upokojenci zahtevamo upoštevanje načela: »nič o nas brez nas«!

Po poročilu o delu komisije v letu 2022 je sledila razprava.

Vijola Bertalanič je poudarila, da se e-oskrba na srečo nadaljuje, kar gre tudi zahvala ZDUS, ki je uspešno peljala projekt.

Potrebno si je prizadevati, da se razmere v zdravstvu izboljšajo, da bi kader ostal in še naprej opravljal delo v zdravstvu.

Predsednica komisije je povedala, da bi se negovalni kader v domovih upokojencev moral povečati za 50 %.

Željko Kljajič pravi, da je ponekod še vedno težava s klici v ordinacije, na klice se še vedno ne oglašajo v času delovanja ambulant, ZD ne delajo kot bi morali (Koroška pokrajina).

Stanko Kranvogel pove, da je pri njih to precej dobro urejeno, je pa to odvisno od samih zdravstvenih domov in precej različno.

Marjeta Šibav pravi, da imajo tudi v severno Primorski pokrajini to področje kar dobro urejeno. Morda bi moral ZDUS ponovno opozoriti na to.

Andrejka Fricelj pa pove, da se v Velenju tudi zdravniki specialisti ne javljajo na telefonske klice.

Jože Veternik pravi, da vse poteka na daljavo, preko e-komunikacije.

Roman Cvetko pove, da naročanje ne more steči tako ob pomanjkanju zdravnikov, kot tudi pomanjkanju medicinskih sester, ker med. sest. ne more izvajati toliko nalog, oskrbovati paciente in še neprestano sprejemati klice.

Bertalanič pove, da medicinske sestre so, pa so se zaradi slabih pogojev preusmerile v druge poklice. In če ljudje ne pridejo do osebnega zdravnika, grejo na urgenco, čeprav stanje ni nujno.

Predsednica komisije predstavi program dela za leto 2023.

Poudarek je na področjih:

- Spremljanje uveljavitve Zakona o dolgotrajni oskrbi in aktivno sodelovanje s predlogi
- Delovanja e-oskrbe

Sklep št. 8: Člani se seznanijo z gradivom.

Sklep št. 9: Na Ministrstvo za zdravje in avtorju gradiva se pošlje Dolgoročna reforma zdravstva v Sloveniji (Dr. Marjan Česen) in Izhodišča za strategijo razvoja sistema zdravstvenega varstva (mag. Martin Toth).

Ad 7 Stališče do preoblikovanja Vzajemne zavarovalnice, d.v.z.

Predsednica komisije je povedala, da novinarji postavljajo vprašanja kakšno je stališče ZDUS glede preoblikovanju Vzajemne zavarovalnice in ukinitvi dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. Cilj je bil, da bi bili prispevki za plačilo dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja odvisni od dohodka posameznika, ne pa, da vsi plačujejo enake premije, ter, da bi bili dobički prostovoljnih zavarovalnic kanalizirani za zdravstvene storitve. V prvi fazi se bodo še vedno plačevale enake premije ne glede na dohodek posameznika in se bodo s 1. 1. 2024 plačevale ZZZS in bodo vključene v sklop obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Mnenje predsednice komisije je, da se pravice zavarovancev z novo obliko zavarovanja ne smejo spremeniti.

Marjeta Šibav je dodala, da se osnovna košarica pravic nikakor ne sme zmanjšati. Niti se ne sme več v zdravstvenih ustanovah uvesti participacija.

Jože Veternik pove, da Vlada RS predlaga preoblikovanje Vzajemne v delniško družbo. Vsi trenutni zavarovanci Vzajemne naj bi postali njeni lastniki in bi prejeli certifikat oz. delnice z določeno vrednostjo (cca 70 EUR). V kolikor bi želeli delnice prodati, bi morali odpreti trgovalni račun, kar pomeni določen strošek. Dodatni strošek je tudi vodenje trgovalnega računa, ki se plačuje letno in tudi po morebitni podaji delnic zapiranje trgovalnega računa. Vsi ti postopki pa so za marsikaterega upokojenca zapleteni, zato bi morali iskati optimalne rešitve. Možnost bi morda bila, da upokojenci, ki bi bili prejemniki certifikatov Vzajemne le - te prenesejo na ZDUS.

Vijola Bertalanič je mnenja, da se ZDUS ne bi smela preveč izpostavljati z mnenjem, zaradi sodelovanja s programom Starejši za starejše.

Sklep št. 10: Komisija meni, da se naj sedanje plačilo premij čimprej spremeni v prispevno stopnjo, ki se bo plačevala od dohodka posameznika. Zaradi ukinitve dopolnilnega prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja se pravice iz obveznega zdravstvenega zavarovanja ne smejo znižati.

Sklep št. 11: Če bodo člani Vzajemne zavarovalnice deležni plačila na osnovnem kapitalu, se mora upoštevati, da bo racionalno transferiran v dobro ljudi (npr. certifikat upokojenecv se prenese na ZDUS).

Ad 8 Razno

8.1 Predsednica komisije je omenila še Socialno kapica, ki jo predlaga Ministrstvo za finance, in sicer naj bi se socialni prispevki plačevali samo do plače 5.500,00 EUR,

od dela plače, ki presega ta znesek, pa ne več. Tako bodo bogati še bolj bogati, revni pa še revnejši. **Zato moramo biti pozorni na tovrstne predloge in razprave, ter odreagirati v skladu z možnostmi.**

8.2 Vijola Bertalanič je predlagala, da bi se v bodoče dotaknili tudi teme Nasilje nad starejšimi.

8.3 Zdenka Jan je povedal, da je ZDUS že prejela vabilo Ministrstva za solidarno prihodnost na 2. posvet na temo Nasilje nad starejšimi.

8.4 Predsednica KZSV je predlagala, da si za lažje delo izmenjamo kontakte.

Sklep št. 12: člani so se strinjali, da za lažjo medsebojno komunikacijo iz tajništva pošljemo kontaktne podatke.

Seja je bila zaključena ob 11.50.

Zapisala:

Karmen Šparovec Terekhov
Administrator ZDUS

mag. Rosvita Svenšek
Predsednica komisije